Մանզումէի էֆքեար սէնէտէ 300նիւսխէ վէրիւրիլ սէնէվի դրամէթի խաթանպալ իչին կէչէր ագճէ 250 վէ ալթը այլըղը 125 ղրշ. վէ թաչրաար իչին բանա փարասը տախի իչինէ օլարագ, սէնէվի գրամէթի սաղ ագճէ 250 վէ ալթը այլըղը տախի 125 ղրշ. օլաճագ տըր։

Վէ պէհէր նիւսխէսի 40 փարայա սաթըլաճագտըր

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԱՆԱՏԻ

Իլանաթըն պէհէր սաթը իչին պիրինճի տէֆատա 3, իքինճի տէֆատա 2, վէ իւչինճիսի վէ սայիր տէֆթարար իչին 1էր ղրշ. ալընաճագ տըր։

Մեքթուպ վէ սայիրէ պէյօղլուսնտա Տօղրու եօլտա 467 նիւմէրօլու խանէտէ ԼԷՎԷՆԹ ՀԷՐԸԼՏ թապխանէսինտէ կարապետ Ք. Փանոսեան իսմինէ կէօնտէրիլճէք տիր։

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ՊԼՇԻՆԱՒ ՍԷՆԷ ՀՏԱՎ ԲԷՊԻԼ ԷՎՎԷԼ ՀՕ 1870 ՅՈՒՆԻՍ 12 ՇՈՒՄԱ ԱԱՅԹԱՆԷՍ ՅՈՒՆԻՍ 24 ՆԻՄԷՐՕ 1263

ԻՍԹԱՆԲՕԼ 12 ՅՈՒՆԻՍ

ԽԱՐԻՃԻՑԻ

ԲՈՒՍԻԱ ՎԷ ՉԻՆԻՍԹԱՆ

ՍԷՆ ԲԷԹԷՐԱՊՈՒՐԿ կազէթին, Իրքուցք չէհրինտէ պուլունան մուխպիրի, Ռուսիա ասաքիրինին, «Ճէնուպի Չինիսթանտա պուլունան Ռուսիալը թիւճճարլարըն մէնֆաաթլարընը մուհաֆազա իթմէք իւզրէ», Չինիսթանըն Մոնկոլիա էեալէթինէ կիրմիշ օրմասը հավասիսինի վիրմիշ տիր։

«Մէզքիւր թէտպիր», տէր մէրգում մուխպիր, «Չինլի զորպալարըն, Թօլա նէհրինտէն տէօրթ միլ, վէ Սիպիր հուտուտունտան եիւզ միլ գատար ուզագլըգտա պուլունան, Ուրկա շէհրի իւզրինէ թէհոտա իթմէքտէ օրմալարը սահիհլիյէ իլէ, էլզէմիյեէթտէն կէօրիւլմիշ տիւր։

«Ուրկա շէհրինին, պիզիմ իչին, պիւյիւք էհէմմիյեթի պուլունմագտա տըր. շիւնքի, մահէլլի մէզպուրտա, շիմտի, պիր Ռուսիա գօնսօլսու օթուրմագտա, վէ պիզիմ թիւճճարլարըմիզըն տախի, շէհրին ամպարլարընտա հրֆզ իտիլմիշ, ճէսիմ մալլէրի պուլունմագտա տըր։

«Իմոի, տէր հալ, պիր ֆըրգա Գազաք ասաքիրի իլէ, ասքէրի նահիյեէնին թօքճու պաշըսը, Պայգալա իրսալ գրլընտըլար։

«Պազը թէվաթուրլարա նէզարէն, Ուրկա նահիեէսինին պիւյիւքլէրի պիզգաթ քէնտիլիքլէրինտէն, հիւքիւմէթիմիզին (Ռուսիանընը) մուավէնէթինի թալէպ իյլէմիշլէր տիր։

«Ազ միւտտէթ զարֆընտա, եէնիտէն ասաքիր իրսալ գրլընաճագ տըր»։

Ալճրմէյն Յայթունկ նամ Ալմանեալը զազէթա, Ուրկա շէհրինին, թիւճճարլըղա տայիր էհէմմիեէթինտէն մատտա, Կուիզօ Թամպանընը, եախօտ Մոնկոլլարըն պի յիւք Լամասընը, մահէլլի իսքեանը օլտուղունտան, բուհանիճէ տախի, եիւքսէք պիր մէզգրը պուլունմագտա օրմասընը, իլավէ իյլէմիշ տիր։

Խալքաս թապիր օլունան Մոնկոլլարըն քեաֆֆէսի տախի, անընն հիւքմիւ թահթընտա պուլունմագտա օլտուղունտան, Չին հիւքիւմէթի, տայիմա, մէրգումու, պիւյիւք պիր գըսգանճլըգա գէլլամագտա իմիշ։

Պատէհու, մէզքիւր զազէթա, շուաթիտէքի սուրէթտէ իլավէ իյլէմիշտիր։

«1860 սէնէսինտէ, Ինկիլթէրրա վէ Ֆըրանսա տէվլէթլէրի, Բէքին իւզէրինէ ասաքիր իրսալ իյլէտիքտէն սոնրա, Ռուսիալըլար, Ժէնէրալ Ինեաթիէֆին տիբլօմասիսի սաեէսինտէ, պիր նէֆէր ատէմ, վէ պիր բուպլի տախի թէլէֆ իթմէքսիզին, մէզքիւր սէֆէրին միյվէլէրինի, քէնտիլէրի զապթ իթտիքլէրինտէ, Չինլիլէր, սայիր իմթիեազլարտան պաշգա, Ռուսիաեա, Մոնկոլիատան սէրպէսթճէ կէչիպ տէօնմէյէ, վէ Ուրկա շէհրինտէ, պիր գօնսօլսխանէ վաղ իթմէյէ տախի, բուխսաթ վէրտիլէր։

«Ռուսիա տէվլէթի, պէօյլէ պիր միւհիմմ բօսթտա, օթուրթտուրաճագ ատէմի սէչմէքլիյի, պիլտի. վէ Մ. Շիշմարէֆ, եիկիրմի նէֆէր Գազաքլարտան իպարէթ օլան պիր շախսի մուհաֆըզ պէօլիւյիւ, վէ պիր թագըմ տախի, Ռուսալը էհլի սանաթլար իլէ, մէմալիքի մէզքիւրէյէ տիւխուլ իյլէտի. վէ շէհրի մէզպուրուն, Ճէնուպ թարաֆընա տօղրու պուլունան պիր թէրէ իւզէրինտէ, գօնսօլսխանէ, վէ սայիր Ռուսիալը մէհաճիրլէրին էպնիեէլէրի, ինչա իտիլտիկլէր. վէ դրստա պիր միւտտէթ զարֆընտա, մէրգուման մէհաճիրլէր, մահէլլի մէզպուրտա, սայիրլէրինտէն ղիեատէ պիր թէլէսսիր սահիպի օլարագ, Ռուսիանընն մէնֆաաթը տախիլինտէ օլան պիւթիւն Մանկոլիա իւ զէրինէ, տիգգաթ իյլէմէքտէ իտիլէր։»

Ալճրմէյն Յայթունկ, Մոնկոլիատա վագը օլան հալլէրին մէյլիեաթը, մէմալիքի մէզքիւրէյի, պիր Ռուսիա էեալէթի իթմէքլիյէ թապի պուլունտուղունու պէհան պիրլի, խաթմի քէլմիշ իյլէմիշ տիր։

1865 սէնէսինտէ, օլ վագրթլար, Տախիլիյէ Նազրրընն բէսմի ալէթի օլան Նօրթհրրն Բօսթ նամ Ռուսիա զազէթասը, «Մոնկոլիա էհալիսինին, չօգտան պէրու, Ռուսիաեա թապի օրմագլըղը արզու իթմիշ, վէ պիր միսաիտ ֆուրսաթա պէքլէմէքտէ օլտուղունու», վէ Մոնկոլիանընն, գրյմէթլի օրմագլըգտան ղիեատէ, մէսարիֆլի օլտուղունու թաստիգ իյլէմիշ օլան Չինիսթան իմբէրաթօրունուն, վէ Չինլի թիւճճարլարըն, վէ Մոնկոլիա էհալիսինին, էօյլէ պիր նէթիճէյէ գարշը տուրմագ իսթէմէեէճէքլէրինի, պէհան իյլէմիշ իտի։

ԻՍԹԱՆԲՈՒԼ

Կէօրիւնիւր քի, Ժէնէրալ Բրիմ, զբրալլըղա եէնի պիր գանտիտա պուլմագլըղը, զայէթլէ կիւճ պիր շէյ ատտ իյլէտիյինտէն, թէքքարէն, սապգ Բօրթուկալ գրբալը Տօն Ֆիրտինանտ տը Գօպուրկուն, Գօրթէզ մէճլիսինէ, Խբանեա գրբալը գանտիտասը օրմասընը թէքլիֆ իթմէք նիեէթինտէ տիր։

Միւմայիլէյհ տօն Ֆէրտինանտ, շիմտիքի Բօրթուկալ գրբալընընն բէտերի տիր։

Շիմտիքի, Խբանեաեը վէ Բօրթուկալը, պիր գրբալլըղա թէպտիլ իտիպ, ֆագաթ, իքի մէմալիքէ տախի, այրը այրը, քէնտի տախիլի իտարէլէրի խուսուսունտա, թէքմիլ սէրպէսիյեէթ վիրմէք թէրթիպի, կիւն պէ կիւն գուվվէթ պուլմագտա տըր։

Պու թէտպիր, Ժէնէրալ Բրիմին տիւշիւնտիւյիւ թէրթիպ օլուպ, Խբանեանընն, հիւքիւմէթ մէսէլէսինի հալլ իթմէքլիյին, էն ալա թարիգի սաեբլապէլէր։

Մէզքիւր թէտպիր սաեէսինտէ, եինէ, Բօրթուգալ, քէնտի միւսթագիլ իտարէսինէ, վէ Խբանեա տախի, քէնտինէ մուխսուս օլան իտարէյէ մալիք օլուպ, անճագ, գրալլարը, վէ օրտուլարը պիր օրմուշ օլուր, վէ պէօյլէլիքլէ, խարիճտէ տախի գուվվէթլէրի պիւմիւշսաեբլերը։

Շիմտի, Խբանեատա, պիր ասքէր հիւքմ իթմէքտէ օլտուղու կիպի, Բօրթուգալտա տախի, պիր ասքէր (Սալտանհա) հիւքմ իթմէքտէ տիր. վէ հէր նէ գատար, պու եէնի հիւքմտար, մէզքիւր իքի մէմալիքլէրին պիրլէշտիրիլմէսի նիեէթինտէ պուլունմամըշ օրմասընը, ալէնէն պէհան իթմիշ իսքտէ, զաթէն, օլ պապտէ, ուեուշուլմուշ օրմամասընա, քիմնէ քէֆալէթ իտէմէզ։

Ֆագաթ, պու եէնի գրբալ, շիմտիքի Բօրթուգալ գրբալը մը օլաճագ, եօղսա, պաշգասը մը։

ԲԱԲԱՆԸՆ ԵԱՆԸԼՄԱՁԼԸՂԸ

Պիր գաչ կիւնտէն, եանի, Ազիզ Բէթրօնուն զիննէթի կիւնիւ, Բաբա հաղրէթլէրինին, շախսի եանընմազլըղը, իլան իտիլէճէք տիր։

Ֆագաթ, միւշարիֆ հաղրէթլէրինին, նիմ ալլահլըղընա իման կէթիրմէք իսթէմէեէնլէր, ոյնի կիւնտէ, աֆօրօզ սիլահը իլէ, էյլէնճէլի պիր ճէզա չէքճէք օլտուղլարը հալտէ, մէզքիւր Ազատտէ գարշը տուրմուշ օլան, Նիչալիմ Ֆրանսըզ, Ալմանեալը, Ավստրիալը, վէ Մաճարլը բիսզոպոպլարընը, մէզքիւր իլանը, նէ սուրէթլի գապուլ իտէճէքլէրի, Բաբանընն, ֆիրիլի եանընմազլըղը վէ եանընմամազլըղը իտտասը իւզէրինէ, էն զիեատէ քէօր կէօզլէրի տախի, շիւբհէսիզ, ալճագ տըր։

Պագալըմ, պէն Խանընմ տիմէնին մալի, Բաբա հաղրէթլէրինէ, գաչ միլիեօն քիչիյէ օլաճագ տըր։

Ազճէպա գաչ միլիոն ճանլար, աֆօրօզ թահթընա տուշէրէք, քէնտի էպտիսէլամէթլէրինի զա՛յպ իտէճէքլէր տիր։

Էկէր, մէրգուման բիսզոպոպլար, Ումումի բուհանի մէճլիսինտէ իպրազ իյլէտիքլէրի, սէպաթ վէ մէրտլիյէ, մէճլիսին խարիճինտէ տալ՛ր տէվամ իտէճէք գատար ալիճէնապլըգ կէօսթէրիրլէր, վէ քէնտի բուհանի իտարէլէրի թահթընտա պուլունան ճէօմասթլարը իլէ պէրապէր, շախսի հըրս ու թամաա ալէթ իթմէք իսթէնիլէն քիլիսէտէն խուրուճ իտէրլէր, եախօտ, պիր գաչ եիւզ միլեօնուն իչինտէ, անճագ պիր գաչ եիւզ նէֆէր Շարդ Էրմէնի Գաթօլիքլէրինին, իպրազ իթմիշ օլտուղլարը իպրէթէ թէվֆիգան, հէմ Գաթօլիքլիքտէ պագը գալըրլար, վէ հէմտէ Գաթօլիքլէյի, իսլահ իթմէյէ չալըշըրլար իսէ, Բաբանընն Եանընմազլըղը իտտասընընն, ճէմիյեէթի պէչէրիեէնին սէատէթի հալինի մուճիպ օլան էն պիւյիւք վասրթալարտան պիրիսի օլաճաղը, շիւբհէսիզ տիր։

Բալ Մալ կազէթ նամ Լոնտրա զազէթասընընն, Բարիստէքի մուխպիրի, Իսթանպօլտաքի Ֆրանսըզ սէֆիրի Մ. Պուրէ ճէնապլէրինին կէրի չաղրըլմասընը, Էրմէնի Գաթօլիքլէրի մատտէսի հաղգընտա, պիր մէհարէթ իպրազ իտէմէմիշ օրմասընտան, Ֆրանսա իմբէրաթօրիչասը հաղրէթլէրինի, կիւճէնտիրմիշ օրմասընա համ իյլէմիշ տիր։

—Սաղըգ-Մէքսիկա իմբէրաթօրու միւթէվէֆա Մաքսիմիլիէնին պիչարէ զէվճէսի Բրէնսէս Շարլօթ, հալէա, միւշարիլէյհ հաղրէթլէրինին էօլտիւրիւմիսի իւզէրինէ տիւչար օլտուղու աճընաճագ հալտէ, տէվամ իթմէքտէ տիր։

Միւշարիլէյհա հաղրէթլէրի, հէնուզ 30 եաշընը թէքմիլ իյլէմիշ տիր։

Մէրգումէ, 1840 սէնէսինտէ տօղմուշ, 1857 սէնէսինտէ էվլէնմիշ, վէ 1867 սէնէսինտէ, քէնտի Իմբէրաթօր գօճասընտան տուլ գալմըշ տըր։

—Ավստրիատա թահրիրի նուֆուս օլունտուղտա, Զէյժէտէն շէհրինտէ պուլունան 70,179 սէքէնլէրտէն եալընընզ 888 էրքէք էրին վէ 7,223 նէֆէր գատընլարընն օղումագ եազմագ պիլմէքտէ, եանի, 47,993 քիշի ապա օղումագ եազմագ պիլմէմէքտէ, օլտուղու անլաշընմըշ տըր։

—Գարատաղընն մալիք պուլունտուղու պիրինճի վաքթու, Բրբօմնթօր եազընլարընտա պիր գաեաեա օթուրմուշ տուր։ Վիլքան նամ հարպ սէֆինէսի, մէզքիւր վաքթուն թայիֆէլէրինի գուրթարմըշ, լաքին վաքթ քեամիլէն դարգ օրմուշ տուր։

—Պրրէզիլիա հիւքիւմէթի գամարալարընտա, էսբրլիյին գալտրրրլմասը հագգընտա պիր սիւալ իտիլտիքտէ, հիւքիւմէթ, շիմտիքի հալ, էսբրլիյին լաղվի հագգընտա ասլա պիր թէտպիր իթթիֆազ իթմէյէճէկինի, լաքին, ահատտը նաս թարաֆընտան, օլ պապտէ իճրա օլունաճագ օլան ճահտ ու իգտամաթա եարտըմ իտէճէկինի պիլտիրմիշ տիր։

—Գօնթ տը Պիզմարգ, հէքիմլէրին նասիհաթը իւզրէ, պիր ազ վագրթ տահա Գարլսպատ գապլըճալարընա կիրէճէք տիր։

—Ավստրիա հիւքիւմէթինին թիճարէթ նազրրը, Մաճարիսթանտա իճրա իտիլէն թահրիրի նուֆուզ իւզէրինէ, Ֆրանսուա Յօզէֆ հաղրէթլէրինէ պիր բաբօրթօ թագտիմ իյլէմիշ տիր։ Օն իքի սէնէտէն պէրու տուր քի, Մաճարիսթանտա թահրիրի նուֆուս իճրա օլունմամըշ տըր. մէզքիւր միւտտէթ հէնկեամընտա, Մաճարիսթանըն սէքէնէլէրի 1,660,725 նուֆուզ արթմըշ, չէօյլէ քի, պու կիւնքի կիւն, Թրբանսիլվանիա, Խրրվաթիսթան, Էսքլավոնիա, վէ Մաճարիսթան տախի, տախիլտէ օլտուղու հալտէ, 15,429,238 սէքէնէ պուլունմագտա տըր։

—Ավստրիատա տախի, ինթիխապլար իչին հազրրլրգլար կէօրիւլմէքտէ, չէօյլէ քի, միւխթէլիֆ ֆըրգալար, մէճլիսլէր ագտ իտէրէք, մէշվէրէթլէր իթմէքտէ տիրլէր։

Վիէննատան ալընան պիր մէքթուպա նէզարէն, Բաբա թարաֆտարլարը, էեալէթլէրի տօլաշըպ, էհալիյի քէնտի թարաֆլարընա գազանմաեա ճահտ ու իգտամ իթմէքտէ իմիշլէր. Ազաղը-Ավստրիանընն նահիեէլէրինտէ, Բաբա թարաֆտարլարը թարաֆընտան թագտիմ օլունան գանտիտալարընն ինթիխապ օ-

լունաճագլարը մէմուլ օլունմագտա պրբ-լար։

—Ճաբօն կիպի պարպար պիր մէմա-լիքին բայթախթը օլան Եէտո շէհրին-տէ տախի, էճնէպիլէրէ, արազի սա-թըլմասը, բէսմէն խապէր վէրիլմիշ տիր։

—Հինտիսթանտա, Պուրմա գըրա-լըն սայիր պիր օղլու տախի, քէնտի թախթ ու թաճընը զապթ իթմէք իւզ-րէ, զօրպալըղա չըգմըշ իսէ տէ, պիր մուվաֆֆաղըյէթ պուլամամըշ տըր։

—Մաղրբպ իմբէրատօրու, մէմալի-քին, պիրինճի տէրէճէտէ օլան ֆամիլ-լարտան, պիր թագըմ տէլիգանլըլա-րըն, Բարիսէ իրսալ գըլընբպ, օրատա, թահսիլի իլմ էյլէմէլէրինէ, գարար վէրմիշ տիր։

Միւշարիէյհ հազրէթլէրի, Ուլիտ-Սիտի-Շէյխէ գարշը սէվգ իտիլէն Ֆրան-սըզ ասաքիրինին եէտինտէ պուլունան եէնի թիւֆէնքլէրին թէէսսիրինի միւշա-հէտէ իթմիշ օլտուղունտան, քէնտի էեալէթլէրինտէ պուլունան բիատէ ա-սաքիրինին, իհթիմալի օլտուղու գատար չարուք սուրէթտէ մէզքիւր էյնէլի թիւ-ֆէնքլէ սիլահլանմասընը, էմր էյլէմիշտիր։

— Տօն Գազագլարընը, Ռուսիա իլէ պիրլէշմիշ օլմալարընը 300 ինճիւ եէվ-մի սէնէվիսի օլտուղունտան, պու տէ-ֆա, Նովոշէրքասք նամ շէհիրտէ, եէվ-մի մէզպուրտա պիւյիւք պիր զինէթ իճրա օլմուշ, վէ վէլիի ահտ պիւյիւք տիւգա տախի, քէնտի մատամասը իլէ մէզքիւր զինէթէ, բիասէթ իթմիշտիր։

Եէվմի մէզպուրտա, Ռուսիա մէմա-լիքինին հէր թարաֆընտան, թէպրիգ թէլէկրաֆլարը քէշիտէ օլունմուշ, վէ վէլիի ահտ հազրէթլէրի տախի, Մոս-քուա տարիւֆիւնունու թարաֆընտան քէշիտէ օլունան սյնի պիր թէլէկրաֆա գարշըլըգ, քէնտի շիւքրանիէթինի տախի, երինէ թէլէկրաֆ վասրթասը իլէ մէզքիւր տարիւֆիւնունուն թալէպլէր-րինէ թէպլիղ գըլմըշ տըր։

— Վիէննատա թապ ու նէշր իտի-լէն, Տէր Ֆլօհ նամ շուէյզէրէ զազէթա-սը, Բաբանրն պիր գարիգաթուր ըէմինի նէշր իթմիշ օլտուղունտան, Բաբանրն էլշէիսի (Նունշիո) մէզքիւր զազէթա-նրն ճէզայէ հիւքմ օլունմասընը մաթ-լուպ իթմիշ իսէ տէ, Ավսթրիա հիւքի-մէթի միւմայիլէյհին իսթիտասընը գա-պուլ իյլէմէմիշ տիր։

— Էկէր պէտպախթըզըմզտան Թիւր-քիամըզտա չօգ ախշապ խանէ պուլուն-մագտա իսէ, Ալմանեատա տախի քեա-ղըտտան եաբըլմըշ պիր քիլիսէ պու-լունմագտա տըր։ Ալմանեատա վագը Բիրժէն շէհրի եագընլարընտա պուլունան մէզքիւր քիլիսէ, պին քէշի ալըր օլտուղու հալտէ, քեամիլէն էսկի քեաղըտ վէ բա-չավրա իլէ եաբըլմըշ տըր։ Տիշարքի եօնմալար, սանէմէր, չաթը վէ թավա-նը զաճ, քիրէճ սուեու վէ եումուրթա-նին պէեաղը իլէ սրվա իտիլմիշ օլտու-ղունտան, իշլէրինէ սու կիրմէմէքտէ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Սբհհիյէ գօմիսիօնուն, Գըրմըզը տէնիզին սէվահիլինտէ, հէր սէնէ Մէք-կէեէ հաճըլըզա կիտէն Միւսլիմանլար իշին, պիր կէնիշ գարանթինա իլէ պիր խասթախանէ ինշասընա մինասիպ պիր մահէլլ պուլմագ իւզրէ Բէթիմօ նամ վաբօր իլէ ճիտտէտէն եօլա չըգմըշ օլ-տուղունու պունտան ագտէմ պիլտիրմի-շիզ տիր։

Ալըրզըմզ մալիւմաթա նէզարէն, մէզքիւր գօմիսիօն մէմուրիեէթինտէ քէ-մալի մուվաֆֆաղըյէթ պուլմուշտուր։ Սբհհիյէ քօմիսիօնուն, Գըրմըզը տէնի-զին սէվահիլինտէ Պապ-էլ-Մանտէպ պօղազը եագընլարընտա թէտարիգ իյ-լէտիկի մահէլլ, պունտան իքի սէնէ մուգատտէմ մէզքիւր զայէթ ֆայիտէլի թէտպիրին իճրասընա գարար վէրմիշ, օլան Իսթանպօլտաքի քօմիսիօնու միլէ-լին մագսէտինէ մուվաֆֆըգ կէլմէքտէ տիր։

Հիւքիւմէթի սէնիյէ, եագընտա մէզքիւր քարանթինա իլէ խասթախա-նէնին ինշասընա միւպաշէրէթ իտէճէք տիր։ (Բ-Ֆրէ)

— Պէյ օղլու եանկընընտա խարապ օլան խանէլէր երգտրբրլմագտա օլտու-ղունտան պազէն գազալար վուգու պուլմագտա տըր, նասըլ քի չարշամ-պա աթշամըսը, լաղըմ իլէ աշաղը ա-լընան պիր տուարտան Ռում աշճը-նընն պաշընա պիր թաշ տիւշիւպ, պա-ճաղընը եարալամըշ վէ ադ վագրթի սօն-րա զէվալը աշճը վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

— Սէյլէնտիկինէ նէզարէն, Սալի բաշա հազրէթլէրի, Եուսուֆ Իզզէտ-տին էֆէնտի հազրէթլէրինէ, սիւննէթի մինասիպէթի իլէ 150,000 ղրշ. լուգ միւ-ճէվհէրաթ վէ սայիր հէտիյէլէր վէր-միշ տիր։

—Իսթանպօլտան Մօնա ղազէթասը-նա շու վէճհ իլէ եազըլմըշ տըր։

Ուլահ Պուղտան պէյի բըրէնա Շար-լը հազրէթլէրի, քէնտի թասվիրի իլէ սիքքէ պասարագ հիւքմտարընը հու-գուգլարընը դասպ էյլէմիշ օլմասը հագ-գընտա, Պապը ալի իլէ Ուլահ Պուղտան մէմուրու Մ. Ըսթրաթ միեանէսինտէ աշբլան մուխպպէրաթ հէնուզ, մէզքիւր մուարազաեը հալլ իտէմէմիշլէր տիր, իշ պու մուարազա, մուղայիրի օլարագ տահա զիեատէ աղըր պիր հէյեթթ քէսպ իթմիշ տիր, չիւնքի Պապը ալի, բրէնս Շարլընը, ագճէսինի թէ-տավիլտէն գալտրըմասընը, եախօտ հիշ տէյիլ իսէ, քէնարլարընտան քէն-տի թասվիրինի պօզտուրթմասընը մաթ-լուպ իթմէքտէ տիր, պու խուսուս միւ-շարիէյհ հազրէթլէրինէ բէք աղըր կէլ-տիկինտէն, անրն իճրասընտա պուլուն-մագ խսթէմէմէքտէ տիր։

«Բրբէնս հազրէթլէրի զաթէն էհա-լի նէզտինտէ ասլա իթիպարը եօգ տուր, եէնի սիքքէնին թէտավիւլտէն գալտրըրլմասը իւզէրինէ իսբար իթտի-կինիզտէ իսէ, պիւսպիւթիւն էհալինին եիւզիւնտէն տիւշէճէք տիր»։ Մ. Ըսթ-բաթ, Զաթը հազրէթի Շահանէնին վիւքէլալարը իլէ վագը օլան միւլագա-թընտա տայիմա իշթէթ մէզքիւր պիւրհա-նը մէյտանա գօյմագտա տըր։ Գավիէն պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, վիւքէլայի ֆիխամ հազարաթը, մէզքիւր պիւրհա-նա, «Պապը ալինին բրօթէսթօ իտէ-ճէյի քէշֆ օլունմազ պիր շէյ տէյիլ իտի, չիւնքի պունտան տէօրթ սէնէ ագտէմ, Պրաթիանօ գապինէթօսու կիւնինտէ, մէզքիւր սիքքէլէրի Բարիս-տէ կիզլի սուրէթտէ օլարագ Ֆըրանսա գարպխանէսինտէ պաստըրմագ իշին իլք պիր թէճրիպէ օլունմուշ իսէտէ, Պա-պը ալինին Ֆրանսա գապինէթօսունա բրօթէսթօ իյլէմէսի իւզէրինէ մէզքիւր թէճրիպէ պօշա կիթմիշ տիր, իմտի միւմայիլէյհ՝ բրբէնսին սիլէ վիւքէլասընը, Ուլահ Պուղտանտա Բրբէնսին իթիպարընը տահա զիեատէ գըրարըզ պէհանէսիյլէ, պու կիւնքի կիւն պէօյլէ պիր գանունա մուղայիր վէ Զաթը հազրէթի Շահա-նէնին հիւքմտարլըզընա թօգունուր պիր թէտպիրի կէրի ալամաեըզ տիմլէրի տօղրուսու ապէս պիր շէյ տիր։ տէյի ճէվապ վիրմէքտէ տիրլէր, Նասըլ քի սօն տէֆա սիզլէրէ պիլտիրմիշիմ տիր, պու պապատէ ուզաշըլաճագ իսէ տէ, չիմ-տիքի հալ հէնուզ ուզաշըլամամըշտըր։

— Տէվլէթի ալիէ, 1868 սէնէսինտէ, Ինկիլթէրրանընն Ըսքաթամ տէսթ-կեահընա, Սուլթան Նամը իլէ էն քէ-պիր պիր զըրհը հարպ վաբօրու սըբա-ըրը իթմիշ իտի։

Իշ պու վաբօր, պէհէրի 18 թօնէ-լաթօլուգ 12 փարէ քէպիր թօփլարը, վէ սայիր ուֆագ թօփլարը օլտուղու հալտէ, պու տէֆա իգմալ օլմուշ օլ-մաղլէ, մայիսին 31 ինտէ, Լօնտրա-աքի տէվլէթի ալիյէ էլչիսի Գոստա-քի Միւսիւբրիւս բաշա հազրէթլէրինին քէրիմէյի միհրթէրէմէլէրի, ալայ էօ-նիւնտէ պուլունտուղու թագտիրտէ, տէ-նիզէ էնտիրիլմիշ տիր, մէզքիւր վաբօր, 5,226 թօնէլաթա համուլէ գալտըրըպ, 1200 պարկիր գուվվէթինտէ օլմաղլէ, տիւնեանընն էն պէօյիւք զըրհը վաբօ-րու տուր։

— Իշ պու չարշէնպէհ ախշամըսը պիլ ճիւմլէ վիւքէլայի ֆիխամ հազարաթը մապէյնը հիւմաեունա տավէթ վէ միւ-քէմմէլ պիր զիեաֆէթ իլէ թալթիֆ պույրուլմուշլար տըր։

— Սիւննէթ տիւյիւնիւ միւնասի-պէթի իլէ, քուեումճուլար թարաֆըն-տան իքի եիւզ պին լիրալըգ միւ-ճէվհէր սաթըլմըշ վէ պունուն էլլի պին լիրալըգը էճնէպի վէ գուսուրու Տէրսաատէթ գուեումճուլարընտան մու-պայեա օլունմուշ իտուկի իշիտիլմիշ տիր։

— Պա իրատէյի Շահանէ, շէհրիմի-զէ սու կէթիրթմէք խըտմէթի, Մ. Օս-թօեա նամ միհէնտիսէ իհալէ օլուն-մուշ տուր։

—Սէրասքէր բաշա, պահրիյէ նազըրը վէ Թօփհանէ միւշիրու հազարաթընա Մէճիտիյէ նիշանը զիշանընտան պիրէր զրթա իթա պույրուլմուշ տուր։

— Հիւսէյին փաշա հազրէթլէրինին, Մարքօ փաշա հազրէթլէրի եէրինէ զա-թը Շահանէնին պիրինճի թա-պիպի պուլունմագտա տըր։

— Սէրաժէվօտան պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, Պօսնա փիսքոպոսլարը եէնի-տէն Բօսնաեա կիտիպ, ումումի բուհա-նի մէճլիստէ հազըր պուլունմաեա ասլա արզու կէօսթէրմէմէքտէ իմիշլէր։ Մօս-թար փիսկոպոսու մօնսինեօր Ֆրրա Ան-ժէլօ Քրրաժէվիք, էեալէթտէ ինշա օ-լունան Խրիսթիան մէքթէպլէրինէ վէ քիլիսալարընա էքսէր տէֆա մուավէնէ-թի նագտիյէ իյլէմիշ օլմասընա, Հէրսէկ խրրիսթիեանլարընն պիր ալէամէթի շիւքրանիյէլէրի օլմագ իւզրէ, Բաբա հազ-րէթլէրի թարաֆընտան իրսալ գըլընան ալթուն միտալը, Պօսնա վալիսի տէվ-լէթլու Սալֆէթ բաշա հազրէթլէրինէ թէսլիմ էյլէմիշ տիր։

— Պըրուսատան պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, իշ նէֆէր Իսլամլար, Գապը-ճալարա կիրմէք իւզրէ Տէր սաատէթ-տէն շէհրի մէզքիւրէ կիթմիշ օլան մի-թէպլէր պիր Իսլամ գատընն, Հիսար մահէլլէսինտէ իգամէթ էյլէտիյի խանէեէ կիրէրէք, խանէյի մէզքիւրտէ պուլու-նան էրքէքլէրի պըշագլէ եարալատըգ-տան սօնրա, մէրքումէ Իսլամ գատը-նընը տախի տաղա կէօթիւրիւպ, սապա-հա գատար ֆէյլի շէնիյէլէրինի, իճրա էյլէտիքտէն սօնրա, պիր չօճուգ իլէ շէհիրէ եօլլամըշլար տըր։ Մէրգուման Իսլամարտան իքի նէֆէրի Իսթանպօլա ֆիրար էյլէմէք իւզրէ Մուտանեատան վաբօրա պինէրքէն, հիւքիւմէթի մահէլ-լէյէ թարաֆընտան տեզ ու կիրիֆթ օլունուպ, Եէնիտէն Պըրուսաեա իրսալ գըլընմըշլար տըր։

Ֆէզա շէհրի մէզքիւրտէն պիլտիրիլ-տիկինէ նէզարէն, իւշ նէֆէր արապա-ճըլար, եօլտա կիտէրքէն եաղմուրա թուրթուլուպ, ըսլանմասընը իշին իւ-շիւ պիրտէն արապանին ալթընա սըղըն-տըգլարը էսնատէ, չագան շիմշէքտէն վէֆաթ էյլէմիշլէր տիր։

Պըրուսատա պու սէնէ իբէք վէ զո-զա մահսուլու փէք պէրէքէթլի իմիշ. շէյլէ քի Եէտի սէնէտէն պէրու օրատա պու սէնէքի կիպի չօգ մահսուլ օլմամըշ տըր։

—Միլլէթիմիզտէն օլան զաթըն պի-րինի, Եվրոպա թիւճճարլըզը իլէ մէշ-ղուլ օլուպ, վէ իշի իսէ քէսպի ճէսա-մէթ իթմէսի ճիհէթիյլէ, եալընըզ քէն-տիսի եէթիշէմէտիկինտէն, միւթէպէր պիր զաթ իլէ օրթագ օլմագ արզուսուն-տա տըր, իմտի այնի արզուտէ օլան վէ հիշ տէյիլ իսէ 50 պին ֆրանք գա-տար սէրմայէսի պուլունան պիր զաթըն, բազար իրթէսինէ գատար մաթպաամը-զա կէլէրէք, մէրգումուն տարէսինի էօյ-րէնմէսի, վէ կիտիպ քէնտուսի իլէ կէօ-րիւշմէսի տավէթ օլունուր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

ԻՆԳԻԼԹԵՐՐԱ

ԼՕՆԴՈՆ, 22 յունիս.

Հավա դայէթ աղըր վէ եաղմուրա մէյեալ տըր։

ԵՈՒՆԱՆ

ԱԹԷՆՔ, 20 յունիս.

Տէօրթ նէֆէր սէյահլարը էօլտիրմիշ օլտուղլարը իշին՝ հիւքմ օլունան եէտի նէֆէր հայտուտլարտան պէշ նէֆէրի պու կիւն դաթլ օլունմուշլար տըր. ալթընը հայտուտ մուհիմմ էսրարլար մէյտանա չըգարաճաղընը վատ էյլէտի. եէտինճի հայտուտուն ճէզասը խաֆիֆլէթիրի-լիպ, միւէպպէտէն քիւրէեէ հիւքմ օ-լունմուշ տուր։

ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ

Լէվերբուլ 20 յունիս

Միտլինկ Նիու Օրլէանա բամուղու, բէնա 10 մ.

Սաթըշ 10,000 պալէա

Փիացա դայէթ տուրկուն

Գօգօրօզ վէ արբա իսթէնմէքտէ վէ ֆի-եաթլար սախի եիւքսէլմէքտէ տիր։

Մրբէլ 23 յունիս.

Գուրագլրգ տէվամ իթմէքտէ տիր,

Գուղտալար դայէթ գավի, լաքին ֆի-եաթլար եէնիտէն եիւքսէլմէմիշ տիր։

Սայիր մալլէր ումումէն դայէթ տուրկուն պիր հալտէ պուլունմագտա տըրլար։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԻ

ԼՕՆԴՈՆ 23 յունիս

Լսհամը ումումիյէ աչըլ 52տէն 52մ.
» » գաբ. 52 3/8տէն 1/2

ԲՐԷՄԷՆ 23 յունիս

Ֆրանսըզ ֆօն աչըլ. 72,30
» » գաբ. 72,35 գավի
Իթալեա ֆօն. աչըլ. 59,45
» » գաբ. 59,50
Օսմ. իսթիգ. (65) գաբ. 372,50
Լսհամը ումումիյէ աչ. 53,10
» « գաբ. 53,05
Օսմ. իսթիգ. (69) գաբ. 318,75

ԷՄՕՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ
ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՀԱՆԸ

Յունիս 11 Ախշամ գաբանտը . . . 58-08
» 12 Սապահ աչըլտը 58-16
» » Էն եիւքսէք » 58-21
» » Էն աշաղը » 58-12
» » Սաաթ 4մ. » 58-15

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ղատը գիւղ 9 յունիս 1870

. . . Խմբագիր.

Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք հայրը,

որ անցեալ կիրակի Թաւիս եկեղեցւոյն մէջ քարոզ խօսած էր, հետեւեալ երկուշաբթի օրը, յունիս 8, բարեհաճեցաւ գիւղիս երկսեռ վարժարաններն իր ներկայութեամբը պատուել։

Նախ 'ի ներկայութեան Մեծ. Մուրատեան աղայից՝ սոցա մասնաւոր պաշտպանութեան ներքեւ եղող աղջկանց վարժարանին մէջ՝ աշակերտուհեաց վիճակը աչքէ անցուց, նոյա ձեռագործները ու այլ աշխատութիւնքը տեսաւ եւ աշակերտուհւոյ մը արուեստանած ճառն մտիկ ընելէ ու աղջկանց դաստիարակութեան կարեւորութեան վրայ գեղեցիկ ատենաբանութիւն մը խօսելէն վերջը, եկաւ մանչ տղայոց վարժարանը։

Աշակերտք քազդրանուագ երգերով զինքն ընդունեցին, եւ բարձրագոյն կարգի աշակերտներէն Պ. Յարգիսոյ. Կեսարեան անուն աշակերտիկը իւր անմիջապէս պատրաստած մէկ ուղերձը կարդաց Նորին սրբազնութեան առջեւ՝ որուն շատ հաճելի հանդիսացաւ։ Նորին սրբազնութիւնը յետ այնորիկ դպրոցիս ներքին վիճակին, աւանդեալ ուսմանց եւ աղոց յառաջդիմութեան վրայ տեղեկութիւններ առաւ։ Եւ հայրենասիրական ազդու ու վառ խօսքերով անոնց սրտերը բորբոքեց եւ յորդորեց 'ի սէր ուսման եւ 'ի սէր հայրենեաց, ուսկից յետոյ մեկնեցաւ դարձեալ ներդաշնակ երգոց նուագօք։

Կը խնդրեմ, ... խմբագիր, բարեհաճեցէք ներկայս Ձեր յառաջիկայ թերթին մէջ հրատարակել հանդերձ վերոյիշեալ պատանեկին ճառովը՝ որոյ օրինակը ներփակեալ կը զրկեմք առ Ձեզ։

Մնամ եւայլն ...

Պաղտասար Մ. Թէ-ըլէնդեան

Հայրի՛կ,

Ձեր այցելութիւնը մեր խոնարհ յարկը հրճուանօք եւ բերկրութեամբ կը ընդունինք։ մեր սրտերն բուռն ու շնորհապարտ զգացմամբք կը բաբախեն, եւ խնդութեան նշոյլներ մեր ամենուս աչաց մէջ կը շողշողան։ Ո՜վ բարեբաստիկ եւ գեղեցիկ օր, յորում Հայաստանի հրեշտակը, Հայութեան ապագային արի զինուորը, Հայուն Հայրը զմեզ այցելել կը հաճի։ Ձեր քայլերը, Ս. Հայր, որ աւերակաց մէջ կեանք սփռած եւ փուչերու մէջ վարդ փթթեցուցած են, երջանկութիւն կը բերեն։ Արջանիկ է Ձեր գալուստը, մի՛ մեղադրէք, Հա՛յր, եթէ կը թոթովեմ, խնդութիւնն ու տկարութիւնս լեզուս կը կապեն։ բայց Հա՛յր էք Դուք, եւ Ձեր որդւոց սիրտը կը հասկնաք իրենց խեցբեկ լեզուին մէջ։

Հայրիկ, երջանկութեամբ կը մտինք առ Ձեզ։ գիտեմք որ մեծ է Ձեր հոգին։ արեւուն կը մտիմք, կը բարձրանամք, կը լուսաւորիմք։ Ցանկացող եմք այն բազմադիմի առաքինութեանց՝ որք զՁեզ Հայուն յոյսը ըրած են, անձնուէր էք, հայրենասէր էք, ճշմարտասէր, յառաջդիմասէր էք։ Այս առաքինութեանց փափաքը կը տածեմք մեր հոգիներուն մէջ, մեր դասատուք նոցա կայծերը կը ձգեն յայնս, եւ Ձեր օրինակը զայնս կարծարծէ։

Հայաստանի զաւակներ եմք, Հայաստանի՝ զոր ա՛յնքան կը սիրէք։ ագիտութիւնը զայն կործանեց, լո՛յսը զայն պիտի վերականգնէ։ Այս յարկիս տակ այս լոյսը ստանալ կը ջանամք, հայրենեաց կործանեալ շէնքին վերականգման գործաւորները կուզեմք ըլլալ։ Օրհնեցէ՛ք, Հա՛յր, մեր ճգունքը, օրհնեցէ՛ք որ օժանդակ ըլլամք Ձեր ջանից։ Ձեր օրհնութեան պէտք ունիմք, Ձեր խօսքերը մեր ոգիքը պիտի վառեն, եւ պիտի խրախուսեն զմեզ ոտնակոխ ընելու ամեն խոչնդոտ։

Շարունակեցէ՛ք, կը խնդրեմք, Հա՛յր, Ձեր խնամքը այսպիսի յարկերու վրայ։ գիտէք որ հոս է որ կը սնանի Հայութեան ապագայն, եւ թէ մեռած է Հայութիւնը, երբ անլոյս է պատանեկութիւնը։ Լոյս տուէ՛ք մեզ, լո՛յս, եւ յուսացէ՛ք յապագայն։ Այս ապագայն պիտի ծագի փառաճաճանչ՝ Հայութիւնը մութէն հանելու, եւ անմահ փառքը պիտի կազմէ բոլոր անոնց՝ որ անոր համար աշխատած պիտի ըլլան։

Աշակերտաց Համազասպեան
վարժարարին Ղասար գիւղի
Ս-ղէ- Ց. Կեսարեան

Խասգիւղ 11 յունիս 1870

... Խմբագիր։

Ոչ ոք կրնայ ուրանալ թէ ամեն նոր ձեռնարկ, ամեն օգտակար գործ յառաջ երթալու համար քաջալերութեան եւ օժանդակութեան պէտք ունի։ Առանց ասոր ամենէն մեծ ու գեղեցիկ խորհուրդներ՝ ամուլ, եւ ամենէն շահաւէտ սկզբնաւորութիւններ անկատար կը մնան։ Խրախոյս։ ահա՛ ինչ որ ամենէն արիական ու հսկայ ձեռնարկներն կը հանէ 'ի գլուխ։ Որբանոցը, զոր 4–5 տարւոյ չափ յառաջ համարձակութիւն ունեցանք հիմնելու 'ի Խասգիւղ, չունէր այլ հիմն բայց ազգայնոց քաջալերութիւնը, չունէր այլ յոյս՝ բայց ազգայնոց օժանդակութիւնը, այլ սնունդ՝ բայց բարերար ձեռներու նպաստը։

Ուրախ եմ որ իմ ճգունքս գոնի իւրեանց վարձատրութիւնը Ազգին ցոյց ցած համակրական սիրոյն եւ ընձեռած քաջալերութեան մէջ, որոց շնորհիւ որբանոցս, այսքան ատեն՝ 20ի չափ որբեր իւր թեւոց տակ պատսպարած՝ շարունակելէ յետոյ, յոյս եւ վստահութիւն ունի առ յապա աւելի հաստատուն հիման վրայ հաստատուելու եւ Ազգին աւելի մեծ ծառայութիւններ մատուցանելու վիճակին մէջ մնալու։ Ազգայնոց առ այս յարին գթութեան ցոյց տուած համակրութեան ու գորովոյ գործնական նշաններն բազմիցս առիթ ունեցած եմ հրապարակել 'ի լուր հանրութեան։ այս անգամ կուգամ շնորհակալութեան նոր պարտ մը կատարել առ մեզ ընծայուած մարդասիրական զգացմանց նոր գրաւականի մը համար։

Անցեալ կիրակի, յունիս 7, որբերս առած կերթամ յԷյուպ, Ս. Եղիա եկեղեցին՝ յորում Գեր. Երեմիա Ս. Արքեպիսկոպոսը կը պատարագէր եկեղեցւոյ տօնին պատճառաւ։ Ցեղւոյն Թաղ. խորհուրդը, տղայոց հանգստութեան համար, դասին մէջ մասնաւոր տեղ մը մեզի ցոյց տալէ վերջը, յետ աւարտման պատարագին կը հրաւիրէ զմեզ 'ի վարժարան աղջկանց, յորում եւ տեղւոյն աշակերտուհեաց մեծ մասը կը գտնուէր։ Ներկայ եղող ժողովրդեան յայտնած համակրութիւնն անկարելի է յայտնել, ինձ ամենուն դիմաց վրայ կարեկցութիւնն ու գութը նկարագրուած կը տեսնուէր։ Հոն, առ վայր մի վարժարանին աշակերտուհեաց երգերն ու մի քանի ճառախօսութիւններն լսելէ յետոյ, ընկերութեամբ Թաղ. խորհրդոյ պատուարժան անդամոց եւ այլոց Մեծ. Թաղեցւոց՝ գացինք Գեր. Երեմիա սրբազանին սենեակը։ Ն. սրբազնութիւնը սիրալիր ու հայրագորով ընդունելութեամբ զմեզ պատուելով, իւր ուրախութիւնը յայտնեց այսպիսի հաստատութեան մը համար, քաջալերեց զմեզ անյողդողդ քայլելու մեր շաւղին մէջ, եւ ինք զառաջինն, 'ի նպաստ որբանոցիս, նուիրեց 88 ղուրուշ՝ իւր օրինակին հետեւելով ներկայ եղող ազգասէր անձինք, անմիջապէս հանգանակութիւն մ'սկսաւ, որոյ արդիւնքը եղաւ հետեւեալը.

Ղ.

88 Գեր. Երեմիա Ս. Արքեպիսկոպոս
22 Արժ. Տ. Մեսրովպ քահանայ աւագերէց Ս. Եղիա Թաղին
50 Վահան Մամիկոնեան ընկերութեան կողմէն
22 Մեծ. Մ. Միրզէ աղա բրուտ
22 » Յակոբ աղա Լիմոնճեան
22 » Խաչատուր աղա Մարգարեան
22 » Մ. Յովհաննէս աղա Մանուկեան կօշկակար
22 » Մ. Խաչատուր աղա Պագալեան
11 » Մ. Մանուկ աղա Բիւսկիւլճեան
12 1/4 Պարատու Դպրաց ընկ. կողմէն

293 1/4 ղուրուշ

Սոյն գումարը մեզ յանձնուելով, լի շնորհապարտ զգացմամբք մեկնելու վրայ էինք, երբ Մեծ. Մուրատ աղա Կալիպառտեան անուն կեսարացի ազգայինը զմեզ իւր տունը հրաւիրեց, ուր փառաւոր հացկերոյթով մը զմեզ պատուեց ու երախտապարտ առ ինքն կացոյց։

Ահա՛, Տէր, այն մեծ ու եռանդալից համակրութիւնը՝ զոր գտանք էյուպի նման փոքր Թաղի մը մէջ։ Էյուպցիք իրենց այս գործովն ապացոյց մը տուին թէ դիտոն յարգել եւ քաջալերել յօգուտ ազգային բարւոյն զոհուած ամեն ջանք եւ ճիգ։ Իրենց այս զգացումը զերենք կը մեծցընէ։

Ուստի հրապարակաւ կը մատուցանեմ իրենց իմ եւ որբոց սրտագին շնորհակալութիւններն, եւ մեր շնորհապարտ զգացմանց հաւաստին մատնաւորապէս առ Գեր. Երեմիա Ս. Արքեպիսկոպոսն եւ Մեծ. Մուրատ աղա Կալիպառտեան, եւ կրսեմ իրենց թէ իւրեանց այս գեղեցիկ գործոյն յիշատակը յաւէրժ անջինջ պիտի մնայ մեր եւ անմեղ որբոց սրտերուն մէջ։

Հաճեցէք, ... խմբագիր, ներկայիս անկիւն մը շնորհել պա ուական լրագրոյդ էջերէն միոյն մէջ։

Մնամ անձնուէր Ազգիս։

Սքբ-ոնի մայրապետ

Պալէատէքի մէքթուպս, քէնտի թէշէք քիւրիմիզի տախի իլավէ իտէրէք տէրճ իյլէտիքտէն պաշդա, միւ մայիլէյհա մարապետ թաղաֆքնտան, քէզալէք պինի թէշէք քիւրի իպրազ իլէ, դահվէճիպաշը խաչիկ էֆէնտինին, մէզքիւր էօքիւզխանէյէ, մահ պէ մահ իթա իյլէմէք իւզրէ, պիր պուչուգ օդդա գահվէ իչուա իյլէտիկինի տախի պէեան իտէրիզ։

Վալիտէ խան 8 յունիս 1870

... Էֆէնտի։

Գայսերի Ս. Կարապետ վանքընտա, Ֆուզարա չօճուղլարը իչին քիւշատ օլունաճաղ մէքթէպէ տայր թէշքիլ օլունան Ուսուլ մնասկրաց ընկերութիւնուն սերմայէսի 1270 ատէտ ինկիլիզ լիրալըգ էսկամը ումումիյէ 1224 դուրուշ նագթ ագճէյի պալեղ օլմուշ օլուսդու, սէնէյի հալին մարտը 24 թարիխինէ պաշ վէ զաղէթայի մէօղիէպէրինիզին մարտ 26 թարիխլի վէ 1193 նօմէրօլու նիւսխէսինտէ պա միւմզի պիլանչօ նէշը ու իլան օլունմուշ օլուպ, իչպու պիլանչօտան սոնրա էէնիտէն վուգու պուլան 12410 ղուրուշ իեանէյի տախի ղաղէթայի մէօթէպէրէ. նիզին 1210 նօմէրօլու վէ 15 ապրիլ 1870 թարիխլի նիւսխէսինտէ իլան իյլէմիշ իտինիզ, պու տէֆթա տախի պէր վէճհի աթի պէեան օլունան իեանէյի տախի իլանընա հիմմէթ պուեուրբարագ, պու պապսէ Մեծ. Մ. Յակոբ աղա Աշքեանէն զայրէթի վարթանիյէսինտէն տօլաեր օլան թէշէք քիւրիմիզի պէեան իյլէմէլերի խասսէթէն լէճա իտէրիզ։

	Բաժին	Ղ.
15 ապրիլ 1870 տէ իլան օլունան եէքիւնիւ	1241	12410
Մեծ. Մ. Յակոբ աղա Աշքեան	100	1000
» Աբրահամ » Բարթողեան	50	500
» Անտոն » Գարագաշեան	30	300
» Մ. Պետրոս » Քիւլինճեան	22	220
» Մ. Կարապետ վէ Մ. Յակոբ աղա Պետրոսեանլար	13	130
» Մ. Գրիգոր աղա Մէթրէբեսեան	9	90
» Կարապետ » Քէշկէքեան	9	90
Եէքիւն. պին տէօրթ եիւզ	1474	14740

Գրիգ բաժին, օն տէօրթ պին եէտի եիւզ քըրք ղ.

Ի դիմաց Ընկ. Տեսուչ ժողովոյ
Ատենապետ Ատենադպիր
Յովհաննէս Կէ-ուշեան Կարապետ Ց. Ո-ը-ղէկեան
Գանձապետ
Ս-ղէ- Կէ-ըլէնկեան

... Էֆէնտի։

Մայր եկեղեցւոյ նորոգ կառուցեալ զանգակատան մը շինութեանը համար Աբժ. Տէր Սուքիաս Հօր եւ խորհրդոյս անդամներէն Մեծ. մահտեսի Յակոբ էֆէնտի Թօգատլեանի ձեռամբ թէ բարեպաշտօն անձանց կողմանէ առնուած նուէրները եւ թէ շինութեան վերաբերեալ եղած ծախքերը ներփակեալ ելեւէջմտից հաշուեցուցակով մը ձեր մեծապատուութեան ուղղելով կը խնդրեմք որ ձեր ազգօգուտ լրագրոյն մէկ էջը զետեղել բարեհաճիք 'ի միամտութիւն բարեսէր ազգայնոց։

Ընդունեցէք խորհրդոյս յարգանաց հաւաստիքը։

Ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Բարթող Մ. Քիւրքճիպաշեան Մելքիսեդ Տ. Եղեաղարեան

ՀԱՇՈՒԵՑՈՒՑԱԿ

Մայր Եկեղեցւոյ նորոգ կառուցեալ զանգակատան շինութեան։

Մուտք	Ղ. փր.
Զանգակատան համար բարեպաշտ անձանց նուէրը ձեռամբ Մ. Յակոբ էֆէնտիի.	
Քիրէճճի Աստուածատուր աղա	10
Սուճի Մ. Մարտիրոս աղա Եւդոկիացի	10
Զայեան Մ. Պաղտասար աղա Բինկեանցի	25
Մեծարենց Կարապետ աղա Բինկեանցի	10
Միսաք աղա Բինկեանցի	5
Յօհան աղա Թաշճի	44
Կալվանիչ եալտըզճի Կարապետ աղա	22
Ռուբէն աղա Էպէեան	50
Գաբրիէլ աղա Թիւյմիւզեան	100
Մխայիճի Յարութիւն աղա	20
Աբիսողոմ աղա գազազ	15
Կարապետ աղա ըէօխմճի	10
Այտնեան Մարտիկ աղա Բինկեանցի	20
Սիմոնիկ աղա Թօփհանէլեան	5 20
Միքայէլ աղա ոսկերիչ	10
Վրդանէս » »	10
Զըրաճեան Յօհաննաճ աղա	10
Քանի մը բարեպաշտ օտապաշի եղբարք	30
Աշճի Աւետիս եղբայր	10
Մկրտիչ աղա Ժանեան	5
Զինճիլճեան Յարութիւն աղա	5
Քանի մը բարեպաշտ անձինք	25
Թօգատլեան Գրիգոր աղա	5
Սափրիչ Մարգար աղա Մաղաքեան	10
Աշնանեան Մկրտիչ աղա	22
Սարրաֆ Կարապետ աղա Ակնցի	10
Երկանեան Ղուկաս աղա	50
Սարրաֆ Յուսիկ աղա	10
Սափրիչ Շահնազար աղա	10
Ոսկերիչ Տիգրան աղա	5
Սարրաֆ Գէորգ եւ Յարութիւն աղայք	10
Սարրաֆ Խաչիկ աղա Եւիպցի	10
Տամպուրաճի Ալիքսան աղա	10
Սատէքեար Կարապետ աղա	20
Համբարձում աղա Մագպուլեան	10
Եոթտամեան Աւետիս աղա	10
Միրիճան աղա Բէրէսաֆ	22
Սերովբէ աղա իշլէմէճի	100
Սարրաֆ Յարութիւն աղա Սըվաճեան	10
Եօթտամեան Աւետիս աղա	100
Աթանիկ աղա Մարգարեան	100
Կարապետ աղա Գատէմեան	40
Ճանիկ աղա Ալթունեան	100
Սերովբէ աղա իշլէմէճի եւս	100
Միքայել աղա Թօփհանէլեան	100
Ոսկիհան աղայ Ճիլաճեան	20
Մխայիճի Յարութիւն աղա Թաշճեան	12
Սաեփան աղա Ալթունեան	100
Եօրտամեան Աւետիս աղա եւս	100
Մայր եկեղեցւոյ Տ. Եղիշէ հօր ձեռամբ	5
Զայեան մահտեսի Պաղտասարի աղա Բինկեանցի	100
Յարութիւն աղա Թաշճեան	56
Օտապաշի Մուրատ աղա	20
Զօպանեան Յովհաննէս աղա	50
Բարեպաշտ ոմն ոսկերիչ	20
Խաչիկ աղա Պաղտատլեան	10
Ոսկերիչ Ովսեփէս աղա	10
Անտոնեան Մ. Գէորգ աղա	10
Սարրաֆ մահտեսի Անտոնեան ընկերք	112
Անտոնեան մահտեսի Յարութիւն	112
» » » եւս	56
Գրիգոր աղա Մկրտիչեան կիւմիւշճի	50
Զայեան Մ. Պաղտասար աղա եւս	224
Քիւրքճիպաշեան Բարթող էֆէնտի	110
Մկրտիչ աղա	21

ՀԱՅԿ ՅՏ ԹՈՂԹՈՎՔ

ԱՂՈՒ ՇՀ-ԻՕՎԹԵՕՏ ՈՅՈՒ ՅՏ

ԱՅԳԱՅԵԿՅ ՀՏՈՎՅՈՓ· ԿՅՈՎՍԵ ՀԼԻ ՕՈՎՍԻԿ

Ամենայն ազգասէր ընթերցողաց ի գիտութիւն կոչի, թէ ինչպէս